



## به نام خدا

### درآمد

پایان نامه های تألیف شده در هر یک از رشته ها از جمله منابع مهم علمی هر کشوری بشمار می آیند و به منزله آینه فعالیت های آموزشی و پژوهشی دانشگاهها و مراکز علمی آندند. این پایان نامه ها در زمره منابعی شمرده می شوند که نتایج بخش مهمی از پژوهش های ملی و فراملی در آنها بازتاب می یابد و دانش آموختگان به گونه ای متمرکز اندوخته ها، مهارت ها، رویکرد ها و دستاوردهای جدید خود را عرضه می دارند. به همین سبب دستیابی به اطلاعات مربوط به پایان نامه ها نه تنها از جهت ارزیابی فعالیت های علمی کشور، بلکه از جهت آگاهی بر کارهای علمی- پژوهشی صورت گرفته به منظور تکمیل و رفع خلاء ها و کاستی ها نقشی بنیادین در ارتقای سطح پژوهشی دارد. در کشور ما نیز طی سالهای اخیر به اهمیت این مسئله توجه شده و تلاشهایی در جهت اطلاع رسانی درباره پایان نامه های علمی - دست کم در حیطه علوم - به عمل آمده است. این تلاش متأسفانه در مورد سایر دانش ها، بویژه در مورد علوم انسانی، صورت نگرفته و در این زمینه هنوز گامی اساسی برداشته نشده است.

موسسه پژوهشی نوارغنون با توجه به خلأ کنونی در حیطه پایان نامه های موجود کشور در رشته فلسفه، طی طرحی سه ساله نخستین گام را در جهت مرتفع ساختن این کاستی برداشته و فهرستی از پایان نامه های مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری رشته های فلسفه غرب و فلسفه اسلامی تهیه نموده و با حمایت مالی موسسه پژوهشی حکمت و فلسفه ایران به انجام رسیده است.

این فهرست در وهله نخست نیاز دانشجویان و اساتید این دو رشته را برای تعیین عناوین پایان نامه های جدید، احتراز از تحقیق های مکرر و مشابه در یک موضوع و جهت یابی پایان نامه های آینده بجانب تکمیل، تصحیح و نوآوری را برآورده می سازد و می تواند مددکار موءسسات پژوهشی کشور برای بهره گرفتن از کارهای پژوهشی پیشین گردد.

فراتر از این، اطلاع از وضعیت پیشین و کنونی پایان نامه ها می تواند کمکی برای ارزیابی، بازنگری و جهت دهی جدید به فعالیت های آموزشی و پژوهشی در گروههای علمی دانشگاهها و مراکز پژوهشی باشد و به برنامه ریزی های نوینی در این زمینه منجر شود.

آنچه در این فهرست ارائه می گردد نتیجه کوششهای گروهی است که طی چند سال اخیر در موءسسه نوارغنون این کار را بسامان رساندند و برغم دشواریها و موانع بسیار و گاه غیر قابل پیش بینی در حد مقدور به پیش بردند. در جریان اجرای طرح مشخص شد که پیش زمینه های متعددی برای انجام موفقیت آمیز آن لازم است که متأسفانه هنوز در مراکز علمی کشور فراهم نیست و موجب می شود، علی رغم تلاش

مضاعفی که بناگزیب باید برای فراهم آوردن لوازم و رفع موانع این کار صورت گیرد، به هر حال چنین اقدامی عاری از کاستی نباشد. با وجود این، خرسندیم که پس از پشت سر نهادن این مراحل نخستین گام در این زمینه با موفقیتی نسبی برداشته شده است.

فهرست کنونی در بردارندهٔ عناوین ۱۸۸۹ پایان نامه در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد و ۲۷۵ پایان نامهٔ دکتری فلسفه در دانشکده های ادبیات و الهیات دانشگاه های دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی و موسسات آموزش عالی است که تا پایان سال ۱۳۸۳ تألیف و دفاع شده و اطلاعات آنها ثبت ویا اصل آنها در دانشگاهها و مراکز مربوطه نگهداری شده و بدست ما رسیده است. علاوه بر این، برای تسهیل دستیابی به این پایان نامه ها طبقه بندی های گوناگونی از این عناوین صورت گرفته است که ذیلا ضمن بیان مراحل انجام این طرح به آنها اشاره خواهد شد.

بجاست در همین جا اشاره کنیم که تلاش برای نگهداری نسخه ای از اصل پایان نامه ها در یکی از مراکز کشور کمک قابل ملاحظه ای به امکان دستیابی به آنها از ناحیهٔ پژوهشگران خواهد بود. بعلاوه، افزودن اطلاعات پایان نامه های دانش آموختگان ایرانی در رشتهٔ فلسفه در خارج از کشور به این مجموعه نیز بدون تردید گامی در جهت تکمیل این فهرست خواهد بود. بدیهی است که ارسال این اطلاعات از جانب خود دانش آموختگان محترم ایرانی در خارج از کشور، بهترین و سریعترین راه تکمیل این کاستی است. حتی در مورد پایان نامه های داخل کشور نیز، بیش از همه امید بسته ایم که با انتشار این مجموعه، با توجه به نواقص متعدد بانکهای اطلاعاتی مراکز علمی کشور، اطلاعات موجود از سوی خود دانش آموختگان محترم تصحیح و تکمیل گردد بویژه آگاهی از این که آیا محتوای پایان نامه توسط پژوهشگر به چاپ رسیده است یا نه.

مدیریت پژوهشی طرح حاضر که براساس پیشنهاد آقای دکتر سید محمد رضا حسینی بهشتی آغاز شد، در مؤسسهٔ فرهنگی نوارغنون برعهدهٔ هیئت علمی مرکب از آقایان: مهدی میرزازاده، ناصر زعفرانچی، خانم مینا نبئی و خود ایشان بوده است.

فعالتهای میدانی برای گردآوری، تایپ رایانه ای، طبقه بندی و وارد کردن داده ها به بانک اطلاعاتی با کوشش مؤثر سرکار خانم مینا نبئی و با فعالیت افراد زیرتحت نظارت ایشان به انجام رسیده است:

۱- سرکار خانم غلامی

۲- سرکار خانم زینب السادات فرخنده زاده

۳- سرکار خانم فریبا کریمی

۴- سرکار خانم طیبه اسماعیلی

استخراج و بازبینی اولیهٔ کلیدواژه ها به همت آقای ناصر زعفرانچی و خانم مینا نبئی و ارزیابی و تاءیید نهایی آنها به عهدهٔ هیئت علمی طرح بوده است.

گذشته از این، برای گردآوری پاره ای از اطلاعات از همکاری آقای علی رضا سرفرازی و مساعدت ارزشمند جناب آقای محمد عاملی در تهیه و ارسال اطلاعات مربوط به دانشگاهها و مراکز علمی موجود در شهر قم و همچنین آقایان دکتر محمد بیدهدنی و دکتر جواد صافیان در دانشگاه اصفهان و جناب آقای دکتر محمد مهدی مظاهری معاونت محترم فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی برخوردار بوده ایم که بجاست سپاسگزاری خود را از تلاش همهٔ نامبردگان اعلام نماییم.